ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 157

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Γ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἡ πίστις συνεπάγεται ὑποχρεώσεις. Καὶ μία ἐκ τούτων, καρπὸς συγχρόνως τῆς χριστιανικῆς εὐσεβείας, εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Πότε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἔχομεν τὴν εἰρήνην ταύτην; Ὅταν ἡ πεφωτισμένη καὶ ἀμερόληπτος συνείδησις ἡμῶν μᾶς πληροφορῇ ὅτι εἴμεθα ἐν τάξει μὲ τὸν θεῖον νόμον καὶ τὰς θείας ἐντολάς· ὅτι ζῶμεν ὄχι μόνον διὰ τὴν γῆν, ἐφ᾽ ὅσον αἱ σωματικαὶ συνθῆκαι μᾶς ἐπιβάλλουν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν οὐρανόν, ὅπου εἶναι ἡ μεγάλη κλῆσις καὶ τὸ τελικόν μας κατάντημα· ὅτι τηροῦμεν τὴν ἁγνότητα καὶ τὴν ἐγκράτειαν, ὅτι φυλάσσομεν τὴν δικαιοσύνην, ὅτι κινούμεθα ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης.

Τί μᾶς καθιστᾷ ἱκανοὺς νὰ εἴμεθα τηρηταὶ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καὶ νὰ ἐμφανίζωμεν ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν καὶ τῷ βίῳ τὸν καρπὸν τοῦτον; Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ πότε; Ὅταν στέκωμεν εις αὐτήν, ὅταν δηλαδὴ δὲν τὴν ἐπικαλούμεθα σήμερον διὰ νὰ τὴν ἀπωθῶμεν αὔριον, ἀλλὰ φροντίζομεν νὰ τὴν ἔχωμεν μόνιμον βοηθὸν διὰ τῆς δεήσεως, τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς ἀγρύπνου προσοχῆς μας. Τότε ἡ θεία χάρις γίνεται κεφάλαιον καὶ ἐφόδιον τῆς ζωῆς μας καὶ

παράγων τῆς εἰρήνης ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ, δύναται δὲ ν' ἀποτελῇ καὶ τὴν γλυκυτάτην καὶ ὑψίστην ἡμῶν καύχησιν. Καὶ ἡ καύχησις αὕτη, ἡ ἁγνή, ἐμπνέεται εἰς τὰς εὐσεβεῖς καὶ εἰρηνικὰς ψυχὰς ὄχι ἐκ ματαίων κοσμικῶν ἐλπίδων καὶ κενῶν κοσμικῶν τιμῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς προσδοκίας καὶ τῆς πεποιθήσεως ὅτι διὰ τοῦ βίου τούτου, παρὰ τὰς περιπετείας του καὶ τὰς δοκιμασίας του, φέρονται πρὸς τὴν αἰωνίαν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν ἡ καύχησις αὕτη εὑρίσκῃ τὸ κορύφωμά της εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου δόξης, κανεὶς ἂς μὴ νομίσῃ ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιγείου σταδιοδρομίας αἱ ψυχαὶ τῶν ἀληθινῶν πιστῶν εἶναι ἄθυμοι καὶ στενοχωρημέναι. Δὲν ἐνθυμούμεθα τὴν φαιδρὰν καὶ πανηγυρικὴν ἐκείνην προτροπὴν τοῦ Παύλου: «πάντοτε χαίρετε»; Καὶ τώρα ὁ αὐτὸς ἀπόστολος μᾶς δίδει τὴν μεγάλην καὶ θαυμαστὴν ψυχολογίαν τοῦ γνησίου χριστιανοῦ. Καὶ ἀπὸ τὰς θλίψεις οὗτος ἀντλεῖ ὄχι μόνον παρηγορίαν, ἀλλὰ καὶ καύχησιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑφίσταται αὐτὰς μὲ γενναιότητα καὶ ὑπομονήν, χωρὶς ἡ ὀξύτης καὶ ἡ σφοδρότης των νὰ καταποντίζῃ τὴν πνευματικήν του προθυμίαν καὶ νὰ τοῦ σβύνῃ τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς οὐρανίου προσδοκίας καὶ ἐλπίδος.

Τί συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῶν πολέμων καὶ τῶν μαχῶν; Οἱ κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζουν μὲ καρτερίαν καὶ μὲ τόλμην καὶ μὲ νίκην, αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας δέχονται, χωρὶς νὰ κλονισθῇ ἐκ τούτου τὸ παράπαν ὁ ἡρωϊσμός των, δὲν ἀποτελοῦν δι' αὐτοὺς τὴν τιμιωτέραν καύχησιν, ἐν τῇ εὐλόγῳ ἐλπίδι ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐνῷ ἐπιτελοῦσιν ἓν ἀπὸ τὰ τιμιώτατα καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ ἀποκτῶσι βέβαια δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἐπαίνου, τῆς δόξης, τοῦ βραβείου; Οὕτω καὶ ὁ χριστιανὸς ἀγωνιστὴς εἶναι νικητὴς τῆς θλίψεως, διότι γνωρίζει ὅτι αὕτη τῷ γίνεται ἀφορμὴ ἀνωτέρας δοκιμασίας καὶ ὅτι παρακολουθεῖται ἀπὸ τὸν ἀγωνοθέτην Θεόν, ὅστις θ' ἀνταμείψῃ τόσῳ πλουσιώτερον ὅσῳ σφοδρότεροι ὑπῆρξαν οἱ ἀγῶνες καὶ μεγαλητέρα ἡ γενναιότης ἡ ὁποία ἐπεδείχθη κατ' αὐτούς.

Οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ διαψευσθῇ ἡ ἐλπὶς αὕτη. Οἱ ἀνθρώπινοι ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ ἀτελείᾳ των δύνανται νὰ μὴ βλέπουν ὅλους τοὺς ἥρωας κατορθωμάτων· ἐν δὲ τῇ προσωποληψίᾳ των δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ νὰ παραβλέψουν τοὺς ἀξίους διὰ νὰ ἐπιδαψιλεύσουν τὰς τιμὰς εἰς τοὺς εὐνοουμένους των. Ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι παντογνώστης,

ὥστε νὰ μὴ τὸν διαφεύγῃ κανεὶς καὶ κανέν· ἡ δὲ ἄκρα δικαιοσύνη του καὶ ἡ πλουσία ἀγάπη του, τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς δωρεὰ τῆς χάριτός του, εἶναι πλήρης καὶ ἀσφαλὴς ἐγγύησις ὅτι ὅλοι οἱ ἀγωνισταὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης θὰ εὕρουν ἐν αὐτῷ τὸν πατρικὸν μισθαποδότην. Καὶ ἰδοὺ πῶς ἡ δοκιμασία καὶ ἡ θλῖψις, παρὰ τὴν ἄμεσον στενοχωρίαν, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἐπιφέρουν, καθίστανται διὰ τῆς ἐλπίδος καὶ αἰτίαι παρηγορίας καὶ καυχήσεως. Καυχήσεως ὅμως ὄχι ὑπὲρ τοῦ ἐγώ μας — τοῦτο μόνον του θὰ ἦτο ἕρμαιον τῆς θλίψεως — ἀλλ᾽ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι ὁ εἰπών: «Ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

Καὶ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλῶς πόσον μεγάλη πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐλπίς μας, ὁ Παῦλος μᾶς δεικνύει πόσον ὑπερμεγίστη εἶναι ἡ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπη τοῦ Σωτῆρός μας. Βεβαίως δὲν ἔλειψαν εἰς τὴν ἱστορίαν ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον ὑπὲρ τῶν φίλων των· ἀλλ᾽ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπὲρ μιᾶς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία ἦτο ἐχθρά του καὶ ἐβάδιζε διὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ ἐγκλήματος. Καὶ ἀπέθανεν ὄχι μόνον διὰ νὰ φανῇ συνεπὴς εἰς ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις, ἀλλὰ κυρίως διότι ἠγάπα τοὺς ἐχθρούς του, διότι ἐσπλαγχνίζετο τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ διεκαίετο ἀπὸ τὸν πόθον τῆς σωτηρίας των. Αἴ λοιπόν. Ὅταν τόση ὑπῆρξεν ἡ ἀγάπη του πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὸν ἠγνόουν καὶ οἵτινες ἦσαν παραβάται τοῦ θείου νόμου, πόσον εἶναι ἑπόμενον ὅτι θὰ προστατευθοῦν ὑπ᾽ αὐτοῦ ὅσοι τὸν πιστεύουν καὶ τὸν ἐπικαλοῦνται καὶ ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῆς ἀληθείας του καὶ τοῦ θελήματός του, πιστοί του ἀκόλουθοι καὶ γνήσιοι αὐτοῦ μαθηταί;

Μὲ τοιαύτην ἀντίληψιν ἂς ἀποδυώμεθα εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ βίου καὶ ἂς ἀντιμετωπίζωμεν τὰς δυσκολίας του καὶ τὰς δυσμενείας του ὄχι μὲ γογγυσμόν, ὄχι μὲ ἀπογοητεύσεις καὶ στεναγμοὺς καὶ δειλίαν, ἀλλὰ μὲ θάρρος καὶ μὲ καρτερίαν, μὲ προθυμίαν καὶ μὲ τόλμην, μὲ γενναιότητα καὶ μὲ ἐνθουσιασμόν. Χριστιανοὶ δὲν εἴμεθα; Ἥρωες ἂς εἴμεθα. Τοῦτο μᾶς ἐπιβάλλει ὁ ἀρχηγός μας, τοῦτο ἡ σημαία του, τοῦτο αἱ φάλαγγες, αἱ ὁποῖαι ἤδη κατηξιώθησαν τῶν στεφάνων του, ἀλλὰ τοῦτο καὶ οἱ στέφανοι, οἱ ὁποῖοι ἀπόκεινται ὑπὲρ ὅλων, ὅσοι θ᾽ ακολουθήσουν εἰς τὰ θεῖα ἴχνη του.

Δὲν πίπτει διὰ τὴν δόξαν ὁ πολεμιστής; Δὲν διασχίζει τοὺς ὠκεανοὺς διὰ τὸν μισθὸν ὁ ναύτης; Δὲν ὑφίσταται μυρίας ταλαιπωρίας τόσος κόσμος διὰ προσωρινὰ καὶ ἀβέβαια κέρδη; Πολὺ μεγαλητέρα λοιπὸν ἂς εἶναι ἡ κατὰ τὸν βίον καρτερία καὶ γενναιότης καὶ προθυμία καὶ ἱλαρότης τοῦ χριστιανοῦ. Διότι εἰς αὐτὸν προσμειδιᾷ ἡ βεβαία ἐλπὶς ἀγαθῶν ἀπαραγράπτων καὶ αἰωνίων, διότι αὐτοῦ σύμμαχος καὶ σκεπαστὴς καὶ ἐγγυητὴς καὶ μισθαποδότης εἶναι ὄχι ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ αὐτὸς ὁ παντοδύναμος καὶ φιλελεήμων Θεός.

ΕΙΝΑΙ Η ΕΛΛΑΣ ΧΩΡΑ ΑΝΕΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ;

Ἡ ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Κήρυκος» δημοσιευθεῖσα πληροφορία, καθ᾽ ἣν ἡ Ἑλλὰς θεωρεῖται ἐν Ἀμερικῇ χώρα ἄνευ Εὐαγγελίου, μαρτυρεῖ ἄγνοιαν τῶν καθ᾽ ἡμᾶς πραγμάτων καὶ παρεξήγησίν τινα ὀφειλομένην πάντως εἰς τοὺς ἐτησίως δημοσιευομένους ὑπὸ τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας πίνακας τῆς διαδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἡ Ἑταιρεία αὕτη, ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἐργαζομένη ἐν Ἑλλάδι, διατηρεῖ κεντρικὸν γραφεῖον ἐν Ἀθήναις καὶ πωλητὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς μόνον ἐν ἐλαχίσταις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν Κρήτῃ. Φαίνεται δ᾽ ὅτι ὁ ἐτησίως καταρτιζόμενος πίναξ ὑπὸ τοῦ γραφείου θεωρεῖται ἀντιπροσωπεύων τὴν καθ᾽ ὅλην τὴν Ἑλλάδα διάδοσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς

Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ὀρθόν. Καὶ βεβαίως ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀναγινώσκεται ἡ Ἁγία Γραφὴ ὅσον ἀναγινώσκεται ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῶν προτεσταντικῶν καθόλου ὁμολογιῶν, ἰδίᾳ δ᾽ ἐν Ἀμερικῇ, τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀγνοεῖ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι χώρα ἄνευ Εὐαγγελίου. Ἐπιφυλασσόμενοι ν᾽ ἀναπτύξωμεν τοὺς λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων παρ᾽ ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις ἡ διάδοσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα ὃν παρὰ τοῖς ὀπαδοῖς τῶν ἀνωτέρω ὁμολογιῶν φέρει, οὐδ᾽ ἐπιβάλλεται καθ᾽ ὃν τρόπον παρ᾽ αὐτοῖς ἐπιβάλλεται, παρατηροῦμεν ὅτι, καίτοι παρ᾽ ἡμῖν δὲν ὑπάρχει ὠργανωμένη καὶ συστηματικὴ τῆς Ἁγίας Γραφῆς διάδοσις, οὐχ ἧττον δὲν εἶναι αὕτη τόσον πενιχρὰ ὅσον νομίζεται. Ἐκτὸς τῆς δαψιλεστάτης τελετουργικῆς χρήσεως τῆς

Ἁγίας Γραφῆς, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὁ φιλακόλουθος ἑλληνικὸς λαὸς ἐξοικειοῦται πρὸς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκτὸς τοῦ κηρύγματος, ὅπερ κατ᾿ ἐξοχὴν ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς στηρίζεται, γνῶσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς λαμβάνει ὁ λαὸς διὰ τῶν ἑβδομαδιαίων θρησκευτικῶν φύλλων, ἅτινα ἀπαραιτήτως δημοσιεύουσι τὰς ἑκάστοτε ἐν τῷ ναῷ ἀναγινωσκομένας Ἀποστολικὰς καὶ Εὐαγγελικὰς περικοπάς. Ἐκτὸς τῶν θρησκευτικῶν φύλλων μέχρις ἐσχάτων ἐδημοσιεύοντο κατὰ δεκάδας χιλιάδων ἀντιτύπων καὶ δωρεὰν εἰς τὸν λαὸν διενέμοντο τὰ «Πάτρια», ἅτινα κατ᾿ ἐπίμονον ἀπαίτησιν τῶν ἀναγνωστῶν ἐδημοσίευον τακτικῶς τὰς Εὐαγγελικὰς καὶ Ἀποστολικὰς περικοπάς. Ἐν διαφόροις δὲ θρησκευτικοῖς κέντροις ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οὐ μόνον κατὰ Κυριακὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς καθημερινὰς γίνεται συστηματικὴ ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Πόσα δ᾿ ἀντίτυπα τοῦ κειμένου τῆς Ἁγίας Γραφῆς διαδίδονται ἐτησίως ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν. Κατὰ τὸν παραχωρηθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα γραφείου τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας στατιστικὸν πίνακα διετέθησαν ὑπ᾿ αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ πόλεσι τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ ἐν Κρήτῃ κατὰ μὲν τὸ 1915 ἐν συνόλῳ 16,564 ἀντίτυπα τῆς Ἁγ. Γραφῆς, τῷ δὲ 1916 ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις πολλῷ πλείονα, ἤτοι 18,341, κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος 1917 ἐπωλήθησαν τὰ ἑξῆς ἀντίτυπα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέρη τοῦ κειμένου:

Πόλεις	Π. Δ.	Κ. Δ.	Μέρη	Σύνολον
Ἀθῆναι	38	912	1960	2910
Χαλκὶς	17	391	3365	3773
Καλάμαι	2	122	1313	1437
Κρήτη	43	247	994	1284
Πάτραι	1	146	929	1076
Βόλος	5	156	784	945
Πειραιεὺς	9	217	598	824
Ἰωάννινα	18	63	272	353
Σύνολον	133	2254	10215	12602

Εἶναι προφανὲς ὅτι οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν ἀντιπροσωπεύουσι πάντ᾿ ἀνεξαιρέτως τὰ ἐν Ἑλλάδι διαδοθέντα ἀντίτυπα τῆς Ἁγίας Γραφῆς,

διότι πρόκειται περὶ ἑπτὰ μόνον πόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ μιᾶς νήσου, περὶ πληθυσμοῦ, κατὰ τὴν ἀκριβεστέραν στατιστικήν, 768,240 κατοίκων. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν 12,602 ἐν συνόλῳ ἀντιτύπων, ἅτινα ἐπώλησε τὸ γραφεῖον τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1917 δὲν σημαίνει ἐλάττωσιν τῆς ἀεὶ προϊούσης ἐν Ἑλλάδι διαδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς, διότι εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῶσι, καθ᾽ ἃς ἠρύσθημεν πληροφορίας ἐκ τῶν βιβλιοπωλείων τῶν Ἀθηνῶν, περὶ τὰς 3,500 ἀντιτύπων, τῆς Καινῆς Διαθήκης ὁλοκλήρων καὶ περὶ τὰς 3,500 μερῶν (ἰδίως τῶν 12 Εὐαγγελίων τῆς Μεγάλης Πέμπτης, Συνόψεων καὶ ἄλλων), πωληθέντων ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ κατὰ τὸ 1917 εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν καὶ εἰς τὸν λαόν. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως χάρτου ἡ ἀξία τῶν βιβλίων ἐπολλαπλασιάσθη. Ἄλλοτε ἐπωλεῖτο ἓν ἀντίτυπον τῆς Κ. Δ. δρχ. 0,80 (δεδεμ. 1,20), κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλείων Ἀθηνῶν ἐπωλήθη ἕκαστον ἀντίτυπον δρχ. 2,50 (δεδεμ. 3). Παρὰ ταῦτα, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας πωληθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1917, διεδόθησαν ἐν ταῖς ἀνωτέρω ἑπτὰ πόλεσι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ περὶ τὰς 20,000 ἀντιτύπων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἤτοι περὶ τὰ 26 ἀντίτυπα εἰς 1000 κατοίκους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μὴ χριστιανῶν καὶ τῶν μὴ ὀρθοδόξων. Τὸ γραφεῖον τῆς βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν 12,602 ἀντιτύπων εἰσέπραξε δρχ. 6,080, ἀλλ᾽ ἐδαπάνησε δρχ. 24,046 εἰς μισθοὺς πωλητῶν, ἐνοίκια κλπ. Πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἐξέλιπε παρ᾽ ἡμῖν εἰσέτι ἡ δυσπιστία πρὸς τὴν παρ᾽ ἑτεροδόξων διάδοσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, διότι ἐπεδιώχθησαν δι᾽ αὐτῆς ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ σκοποὶ προσηλυτευτικοί. Ἐζητήθη ν᾽ ἀρνηθῇ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὰς παραδόσεις του καὶ νὰ εὑρίσκῃ ἕκαστος μόνος του τὴν ἀληθῆ πίστιν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ.

Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἀπεκήρυξε πάντοτε τοιούτους σκοποὺς τῆς διαδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Μεσοῦντος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος δι᾽ ἐπισήμου ἀπεσταλμένου πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ Γεωργίου Tomlison, κομίσαντος ἐπιστολὰς ἀπὸ μέρους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Λονδίνου πρὸς τὸν Πατριάρχην ΚΠ. Ἄνθιμον τὸν Δ′ καὶ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (1840) προέτεινε τὴν ἐπι-

στασίᾳ μὲν τῶν Ἑλλήνων, δαπάνῃ δ᾽ αὐτῆς ἔκδοσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ὄντως δ᾽ ἐξεδόθη μετὰ τριετίαν ἐν τόμοις τέσσαρσι καὶ εὐρέως διεδόθη ἡ Παλαιὰ Διαθήκη κατὰ τοὺς Ο' «εὐδοκίᾳ μὲν καὶ συνεργίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, δαπάνῃ δὲ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Ἑταιρείας τῆς πρὸς διάδοσιν τῆς χριστιανικῆς παιδείας, ἵνα δωρεὰν τοῖς ἐκ τοῦ Κλήρου διανέμηται». Μετὰ μικρὸν (1849) ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πολλὰ ἀντίτυπα τῶν ἐν Ὀξφόρδῃ ἐκδοθεισῶν Ὁμιλιῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἅτινα ὡσαύτως διενεμήθησαν εὐρύτατα. Ἐν τῇ σχετικῇ ἐκθέσει τοῦ Τόμλισον (G. Tomlison, Report Journey to the Levant etc.) δύναταί τις νὰ ἴδῃ τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπέκρουσε τὴν παρὰ τῶν προπαγανδιστῶν διάδοσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐνῷ τὴν ἀνωτέρω καὶ πᾶσαν ἄλλην ἔκδοσιν ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας γενομένην ἀσμένως ἀπεδέξατο. Ἔκτοτε δὲ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ῥητῶς ἀπηγόρευσε τὸν προσηλυτισμὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ περὶ τούτου σαφεῖς ἔδωκε διαταγάς, ἐπισήμως πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν γνωσθείσας, εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων Μιχαὴλ Σολομῶντα Ἀλέξανδρον, ἐνθυμούμεθα δὲ τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ λαμπρὰν ἐν τούτῳ στάσιν τοῦ μακαρίας μνήμης Ἄγγλου Ἐπισκόπου Blyth, ὅστις καὶ τὸν ἡμέτερον Πατριάρχην ἐτίμα ὡς ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐμνημόνευεν αὐτοῦ ἐν ταῖς τελεταῖς καὶ μετ᾽ ἀπολύτου εὐλαβείας ἐν τῷ παρὰ τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως Παρεκκλησίῳ τῆς θυσίας τοῦ Ἀβραὰμ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐτέλει. Τίς δ᾽ ἀγνοεῖ τὰς ἐν Λαμβήθῳ ἀποφάσεις τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων περὶ ἑνώσεως μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας; καὶ πῶς οἱ ἐν Ἀμερικῇ διαπρεπεῖς κληρικοὶ ἐλησμόνησαν τὰς ἐν Νεβοράκῳ συσκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν Ἀμερικανῶν Ἐπισκοπιανῶν καὶ τὰς πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν Θεόφιλον ἐπιστολάς; Θὰ ἦτο ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ λεπτομερὴς ὑπόμνησις πάντων τούτων, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τῆς διαδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὑπομιμνήσκομεν ὅτι τῷ 1900 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ΚΠόλεως ἔλαβεν ἐξ Ἀγγλίας μεγάλην δωρεὰν διὰ τὸ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον εἰς μνήμην τοῦ Ἕλληνος Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας Θεοδώρου († 690), ὅστις ὑπῆρξε μέγας εὐεργέτης τῆς Ἀγγλίας. Τὸ Πατριαρχεῖον μετὰ τετραετίαν ἀπὸ

τῆς ἀγγλικῆς δωρεᾶς, ἤτοι τῷ 1904, προέβη εἰς ἔκδοσιν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ πρώτη ἐκείνη ἔκδοσις, ἀγνοοῦμεν εἰς πόσας χιλιάδας ἀντιτύπων γενομένη, ἐξηντλήθη ἐντὸς ὀκταετίας. Τῷ 1912 ἐγένετο δευτέρα ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου, ταυτοχρόνως δὲ σχεδὸν ἀνατύπωσις αὐτῆς ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ βιβλιοπωλείου Σαλιβέρου, ὅπερ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξέδωκεν ἑτέρας 6,200 ἀντίτυπα. Διότι τὴν ἔκδοσιν τοῦ Πατριαρχείου μετ᾽ ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης ἐδέχετο ὁ ἑλληνικὸς λαός. Χιλιάδες ἀντιτύπων ἐζητήθησαν καὶ ἐξ Ἀγγλίας, δι᾽ ὧν ἐφωδιάσθησαν τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κέντρα τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας. Καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις γραφεῖον αὐτῆς πωλεῖ εὐκολώτερον ἀντίτυπα τῆς πατριαρχικῆς ἢ ἄλλης τινὸς ἐκδόσεως.

Ὕστερον τούτων ἐρωτῶμεν: δύναταί τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι χώρα ἄνευ Εὐαγγελίου; Βεβαίως οὐχί. Διότι καὶ μόνη ἡ ἀνωτέρω στατιστικὴ τῆς διαδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς κατὰ τὸ 1917 ἐν ἑπτὰ πόλεσι καὶ μιᾷ νήσῳ θὰ ἦτο ἀρκετὴ νὰ πείσῃ περὶ τούτου. Ὡς εἴπομεν, εἰς 1000 κατοίκους ἀναλογοῦσιν 26 ἀντίτυπα, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ Ἁγία Γραφὴ βιβλίον, ὅπερ διαρκῶς τις ἀγοράζει. Ὁ ἅπαξ ἀγοράσας αὐτὸ διατηρεῖ συνήθως ἐφ᾽ ὅρου ζωῆς, μεταδίδων αὐτὸ καὶ εἰς τὰ τέκνα του. Ἑπομένως οἱ εἰκοσακισχίλιοι ἀγορασταὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶναι νέοι ἀγορασταί, οὓς ἄλλοι ἐφέτος θὰ διαδεχθῶσιν. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι ἦτο δυνατὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν νὰ διαδοθῇ ἡ Ἁγία Γραφὴ καθ᾽ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἔπρεπε νὰ διαδοθῶσιν ἐν διαρκείᾳ ἑνὸς ἔτους 117,000 ἀντιτύπων. Ἐάν, ὡς ἐλπίζομεν, καταστῇ δυνατὸν νὰ ἱδρυθῇ ἐν Ἀθήναις Ἐκκλησιαστικὸν Τυπογραφεῖον καὶ εὑρεθῶσι τὰ μέσα τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐάν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νέου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὀργανωθῇ καὶ συστηματοποιηθῇ καθ᾽ ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἑλληνικὴν Ἀνατολὴν ἡ διάδοσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς, βεβαίως ἡ Ἑλλὰς θὰ καταστῇ χώρα κατ᾽ ἐξοχὴν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀλλὰ καὶ σήμερον δὲν εἶναι ἡ Ἑλλὰς χώρα ἄνευ Εὐαγγελίου.

Ἀρχιμ. ***Χρυσόστομος Παπαδόπουλος.***

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

(Συνέχεια τῆς σελ. 315).

Ἀπόπειραι πρὸς διαρρύθμισιν τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς. — Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔμεινε στάσιμος σχεδὸν ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ παρ᾽ ὅλας τὰς ἀποπείρας πρὸς ἀνόρθωσιν καὶ τεχνικὴν αὐτῆς διαρρύθμισιν. Αἱ ἀπόπειραι αὗται χρονολογοῦνται ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅτε ὁ μουσικοδιδάσκαλος *Γεώργιος ὁ Λέσβιος* ἐπεχείρησε τὴν ἁπλοποίησιν τῆς βυζαντινῆς σημειογραφίας. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παραδεχθεῖσα τότε τὸ σύστημα τοῦ Λεσβίου ἵδρυσε δι᾽ ἐπισήμων διαταγμάτων μουσικὴν Σχολὴν ἐν Αἰγίνῃ, ὥρισε μισθοδοσίαν εἰς τὸν διδάσκοντα, διώρισε τριμελῆ ἐπιτροπὴν καὶ τέλος ἐξέδωκε προκηρύξεις, δι᾽ ὧν ἐκάλει τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ σπουδάσωσιν ἀμισθί. Ὁ Κυβερνήτης Καποδίστριας εἰσήγαγε τὸ σύστημα τοῦ Λεσβίου καὶ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὀρφανοτροφεῖον. Κατὰ τὸ ἔτος 1847 ὁ τότε φιλόμουσος πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιεπίσκοπος Εὐβοίας *Νεόφυτος* συνέδραμεν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τὸν Λέσβιον νὰ ἐκδώσῃ τὴν δίτομον «Ἀνθολογίαν» του. Ἀλλὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ Πατριάρχης Κπόλεως *Ἄνθιμος* ὁ Ϛ΄ ἐνεργείαις τῶν πρωτοψαλτῶν, ὧν παρεβλάπτοντο τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον κατὰ τοῦ Λεσβιακοῦ συστήματος, καὶ οὕτως ἡ ἀπόπειρα ἐκείνη, ἀνεξαρτήτως τῆς μικρᾶς ἢ μεγάλης σπουδαιότητός της, ἐναυάγησε, διότι τὸ σύστημα τοῦ Λεσβίου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐτέθη εἰς ἀχρηστίαν καὶ σήμερον ἐλησμονήθη.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος ἐξεδόθη καὶ διάταγμα περὶ συστάσεως «*Ψαλτικῆς Σχολῆς*». Ὀλίγον βραδύτερον ἡ βυζαντινὴ μουσικὴ περιελήφθη εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Διδασκαλείου καὶ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς.

Πρώτη ὅμως ἀπόπειρα πρὸς τεχνικὴν διαρρύθμισιν τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς ἐπὶ νέων βάσεων ἐγένετο εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἑλλην. Κοινότητας, καὶ κατ᾽ ἀρχὰς εἰς τὴν Κοινότητα τῆς Βιέννης.

Πράγερ - Νικολαΐδης. — Τὸ πρῶτον σύστημα, ὅπερ ἐψάλη ἐν Βιέννῃ, ἦτο τὸ τοῦ *Ἀνθίμου Νικολαΐδου*, ἱεροδιακόνου καὶ ψάλτου

ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπερ ἐνηρμόνισεν ὁ *Γοδοφρεῖδος Πράγερ*, διευθυντὴς τοῦ ἐν Βιέννῃ Ὠδείου διὰ χορὸν μικτόν. Ἡ μουσικὴ αὕτη περιέχει θαυμάσια μέρη, ἐν τῷ συνόλῳ ὅμως εἶναι δυσνόητος καὶ κουραστικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἀντικατεστθάθη ἐνωρὶς ὑπὸ τῆς μουσικῆς τῆς λεγομένης τοῦ *Χαβιαρᾶ* [1].

Χαβιαρᾶς-Ρανδχάρτιγγερ.—Ὁ Ἰωάννης Χατζηνικολάου Χαβιαρᾶς, πρωτοψάλτης τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγ. Τριάδος ἀπὸ τοῦ 1844 καὶ καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ αὐτόθι ἑλλην. Σχολῇ, ἐτόνισεν εἰς ὕφος (στὺλ) εὐρωπαϊκὸν τὰς μελῳδίας τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς, τὰς ὁποίας ἀκολούθως ἐπεξειργάσθη ἁρμονικῶς ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς τῶν ἐν Βιέννῃ ἀνακτόρων Κ. Β. Καπέλλης Β. Randhartinger. Ἡ μουσικὴ αὕτη ἐγράφη διὰ μίαν φωνὴν παίδων (soprano) καὶ τρεῖς φωνὰς ἀνδρῶν (tenore I° καὶ II° καὶ basso)· ἂν καὶ ἀπομακρύνεται συχνὰ τῆς βυζαντινῆς μελῳδίας, πολλαχοῦ δὲ ἀκολουθεῖ τελείως ἐλεύθερον ὕφος (χερουβικόν, κοινωνικόν), ἔχει ἐν τούτοις ἐκκλησιαστικὸν χαρακτῆρα, μελῳδικὴν γραμμὴν καὶ λίαν ἱκανοποιητικὴν ἁρμονίαν· ψάλλεται δὲ κατὰ προτίμησιν εἰς τὰς πλείστας τῶν ἐν τῇ Δύσει ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν.

Μεταρρυθμιστικαὶ τάσεις ἐν Ἑλλάδι.—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως τὸν Νοέμβριον τοῦ 1846 ἐκδίδει ἐγκύκλιον, δι᾽ ἧς διακηρύττει ὡς «ἀπαράδεκτον καὶ κατάκριτον ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις τὴν χρῆσιν τῆς καινοφανοῦς ταύτης μουσικῆς», ἣν μάλιστα καὶ χαρακτηρίζει «ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν πολλῶν τῶν ἐκ Βιέννης καὶ Τεργέστης ἀφικνουμένων καὶ τῆς φήμης τῆς πρότερον διαθρυλουμένης, ὡς *ἔκφυλον*, ὡς κλίνουσαν πρὸς τὴν δυτικὴν μουσικὴν καὶ γενικῶς ὡς μουσικὴν οὐχὶ προσευχομένων καὶ δοξολογούντων τὸν Θεὸν ἐν εὐλαβείᾳ καὶ φόβῳ, ἀλλὰ τῶν ὡς ἐπὶ διαχύσει εὐφραινομένων» [2] κ.τ.λ.

Ἐν τούτοις, παρ᾽ ὅλην τὴν αὐστηρότητα καὶ τὰς πατρικὰς παραινέσεις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἁρμονικὴ μουσική, θεωρουμένη *ὡς ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ὡς νεωτερισμός*, διαδίδεται καὶ ἐπικρατεῖ εἰς ὅλας σχεδὸν

---

[1] Ἰδὲ *Θεμ. Πολυκράτους*, Ἡ τετράφωνος μουσικὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀθῆναι 1916.

[2] Παρὰ *Γ. Παπαδοπούλῳ* σελ. 209-217.

τὰς ἐν τῇ διασπορᾷ Κοινότητας, ἐνωρὶς δὲ μεταδίδεται καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Τὸ σύνθημα τῆς ἀνατροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις μουσικοῦ καθεστῶτος προῆλθεν ἐκ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς τῷ 1870, ὅτε ὁ μουσικὸς Γ. Μαντζαβῖνος, καθηγητὴς τῆς Σχολῆς, διὰ σειρᾶς ἄρθρων δημοσιευθέντων εἰς τὴν ἐφημερίδα «Αἰὼν» ἐτάχθη ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς διὰ τῆς μουσικῆς τοῦ Χαβιαρᾶ. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος γίνεται ἡ πρώτη ἀπόπειρα εἰσαγωγῆς τετραφώνου χοροῦ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὴν ἐν Πάτραις ἐκκλησίαν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ». Τὰ γεγονότα ταῦτα προὐκάλεσαν ἀληθῆ σάλον συζητήσεων μεταξὺ τῶν τότε μουσικολόγων καὶ μεγάλην ἀντίδρασιν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀξιολόγων ἱεραρχῶν καὶ καθηγητῶν τῆς ἐποχῆς, ὅπως ὁ πολὺς Ἀλέξανδρος Λυκοῦργος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Δ. Βερναρδάκης καὶ ἄλλοι.

Ἀλλ᾽ ἡ πραγματικὴ κίνησις διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἔτους 1871.

Ὠδεῖον Ἀθηνῶν. — Τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι σπουδαῖος σταθμὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μουσικῆς ἐν Ἑλλάδι, διότι εἶναι τὸ ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ πρώτου ἑλληνικοῦ Ὠδείου. Ἄνδρες φιλόμουσοι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα συνδέονται μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, συγκινηθέντες ἀπὸ τὴν τότε κατάπτωσιν τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν μουσικῆς καὶ θεατρικῆς ζωῆς, συνέστησαν τὸν Μουσικὸν καὶ Δραματικὸν Σύλλογον μὲ τὸ μέγα ὄνειρον νὰ γίνῃ οὗτος ὁ φάρος, ὅστις ἔμελλε νὰ φωτίσῃ τὴν Ἑλλάδα μὲ τὸ γλυκὺ φῶς τῆς τέχνης. Ἀπὸ τὰ σωζόμενα πρακτικὰ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ Συλλόγου μανθάνομεν ὅτι σπουδαίως ἀπησχόλει τὸ Συμβούλιον καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς, ἡ καλλιέργεια τῆς ὁποίας περιελήφθη εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Ὠδείου. Τὸ μουσικὸν τμῆμα τοῦ Συλλόγου διῃρέθη τότε εἰς τρεῖς ἐπιτροπάς:

α´) Ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.
β´) » » Ἐθνικῆς »
γ´) » » Παιδαγωγικῆς »

Ἔργον τῆς ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς ἐπιτροπῆς ὡρίζετο: «ἡ συναγωγὴ καὶ σπουδὴ τῶν στοιχείων τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μουσικῆς καὶ

ἡ καλλιέργεια καὶ πρόοδος αὐτῆς». Τὴν ἐπιτροπὴν ἀπετέλεσαν οἱ ἑξῆς: Π. Ρομπότης, πρόεδρος, Κ. Διγενῆς, ἀντιπρόεδρος, Δ. Σεμιτέλος, γραμματεύς, Ἀνδρ. Καλλίνσκης καὶ Ἀλ. Κατακουζηνός, μέλη. Ὁ Γεώρ. Παπαδόπουλος, τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνὴρ σπουδαίας μορφώσεως καὶ μεγάλης ἐθνικῆς δράσεως, ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Ὠδείου, ὡς ἑξῆς διερμηνεύει τὰς σκέψεις τῶν ἱδρυτῶν καὶ τῆς ἐπιτροπῆς:

(Ἀκολουθεῖ). ***Κωνστ. Παπαδημητρίου.***

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

«Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;»
(Ματθ. ις΄ 15).

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς μαθητὰς Αὐτοῦ, ἐπαναλαμβάνει καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν σήμερον. Πρὶν ἀπαντήσῃς, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶχες συναίσθησιν τῆς σπουδαιότητος αὐτῆς. Ἀσφαλῶς εἶναι αὕτη ἡ ὑψίστη τῶν ἐρωτήσεων, διότι ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃς, ἐξαρτῶνται πᾶσαι αἱ ἀπαντήσεις πρὸς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας θὰ σοὶ καθυποβάλλῃ ἡ ψυχικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ ζωή σου.

Ὅπως πανταχοῦ, οὕτω καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὑπάρχει ἀλληλουχία καὶ εἱρμός, ὁ δὲ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος. Ἐὰν δὲν εἶναι εἰμὴ ἄνθρωπος ἀτελής, ὑποκείμενος εἰς σφάλματα, ὅπως σύ, ὅπως ἐγώ, τότε τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ καθίσταται ἀκατανόητον καὶ ἄκυρον. Ἐὰν ὅμως τοὐναντίον, ἀφοῦ συναντήσῃς Αὐτόν, αἰσθάνεσαι ὅτι εἶναι ἀπείρως ἀνώτερος τοῦ καλλιτέρου τῶν τέκνων τῶν ἀνθρώπων, ἐὰν αἰσθάνεσαι, ὅπως ὁλόκληρον τὸ Εὐαγγέλιον διδάσκει, ὅτι εἶναι μία μοναδικὴ φύσις, ὅτι εἶναι πλάσμα οὐρανίας προελεύσεως καὶ οὐχὶ γηΐνης, ὅτι ἐν Αὐτῷ ἐνεσαρκώθη τὸ Θεῖον, τότε μόνον τὰ πάντα ἐξηγοῦνται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ.

Καὶ μὴ εἴπῃς ὅτι ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς γηραιᾶς πίστεως τῆς ζώσης Ἐκκλησίας ὑπάρχουσιν ἐμπόδια ἀνυπέρβλητα φύσεως διανοητικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς. Σήμερον, ὅπως καὶ ἄλλοτε, αἱ μεγαλείτεραι

διάνοιαι, μόλις φωτισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, ἐπαναλαμβάνουσιν ὅ,τι εἶπεν ὁ Πέτρος: «Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος». Ὁ μέγας Ἑλβετὸς φιλόσοφος Σεκρετὰν ἔγραφε τῷ 1883: «Πιστεύω μετὰ τῶν ρακοσυλλεκτῶν ὅτι ἐσώθημεν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Καὶ ὁ μέγας Ἄγγλος πολιτικὸς Γλάδστων φθάσας εἰς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς του, ἔλεγεν: «Ὅ,τι καὶ ἂν γράφω, ὅ,τι καὶ ἂν σκέπτωμαι, ὅ,τι καὶ ἂν ἐλπίζω, στηρίζεται ἐπὶ τῆς θειότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς πεπτωκυίας ἀνθρωπότητος».

Εἴθε νὰ ἠδυνάμεθα πάντες ἐν ἄκρᾳ ταπεινότητι καὶ διαπύρῳ πίστει νὰ τιμῶμεν οὕτω τὸν Λυτρωτήν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Ε. Κ.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

Ἐνθουσιωδέστατα ἑωρτάσθη ἐν Ἀθήναις ἡ 143η ἐπέτειος τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Συμπολιτείας, ἧς τὸν αὐτοτελῆ ἱστορικὸν βίον ἐθεμελίωσεν εἷς Washington, καὶ ἧς τὴν μεγαλειώδη ἀνάμιξιν εἰς τὴν διαρρύθμισιν τῶν τυχῶν τῆς Ἀνθρωπότητος ἐν τῷ παρόντι καὶ διὰ τὸ μέλλον χειραγωγεῖ εἷς Wilson.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καταστᾶσαι δι᾽ ὀκταετοῦς ἀγῶνος πρὸ μιᾶς καὶ ἡμισείας σχεδὸν ἑκατονταετίας ἐλεύθεραι καὶ συμπήξασαι ἰδεώδη ὁμοσπονδίαν ἀρραγῆ θεμέλια ἔχουσαν τὴν ἀληθινὴν ἐλευθερίαν καὶ ἰσότητα καὶ τὴν πραγματικὴν δικαιοσύνην, εἶδον τάχιστα τὸ μέγα αὐτῶν οἰκοδόμημα καθιστάμενον ἑστίαν πολιτισμοῦ καὶ ἀκρόπολιν τῶν μεγάλων τοῦ ἀνθρώπου ἰδανικῶν, καὶ συρρέοντας εἰς αὐτὰς ἁπανταχόθεν τῆς Οἰκουμένης πάντας τοὺς γνησίους ὀπαδοὺς καὶ λάτριας τῶν ἰδανικῶν τούτων, καὶ εἰσφέροντας εἰς τὴν ἀποτέλεσιν, πρόοδον καὶ ἀκμὴν τοῦ ὑψίφρονος καὶ μεγαλοϊδεάτου αὐτῶν λαοῦ πάσας τὰς ἠθικὰς αὐτῶν δυνάμεις.

Ὁ οὕτως ἀποτελεσθεὶς νέος καὶ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ κατὰ τὴν πραγματικότητα κόσμος κατέστη τάχιστα μοναδικὸς εἰς ἀκμὴν καὶ εὐημερίαν, ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφῆ δὲ σκιὰν ἰδεώδους ἐλευθερίας διεμορφώθη πολιτεία καὶ πολιτισμὸς ἀληθῶς ἀσύγκριτος, ἀπηλλαγμένος τῶν ἐκ παραδόσεως ἀτελειῶν τοῦ γηραιοῦ πολιτισμοῦ τοῦ παλαιοῦ κόσμου καὶ ἔχων πλήρη ἐλευθερίαν νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνύψωσιν.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ὁ μέγας οὗτος λαὸς δὲν ἦτο δύσκολον νὰ ἐπαναλάβῃ, ὅταν ἐπέστη ἡ κατάλληλος στιγμή, τὸ ἀγγλικὸν θαῦμα

τῆς μεταβολῆς ἀπὸ ἀπολέμου, ὡς ἐνομίζετο, καὶ πάσῃ θυσίᾳ φιλειρηνικοῦ λαοῦ εἰς μέγα στρατιωτικὸν κράτος, οὐδὲ ἦτο πιθανὸν ὅτι τοῦ σημερινοῦ παγκοσμίου ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ κόσμου θὰ ἔμενε μέχρι τέλους ἀμέτοχος ἡ μεγάλη πέραν τῶν ὠκεανῶν Ἀκρόπολις τῶν τιμαλφεστάτων ἀνθρωπίνων ἰδεωδῶν.

Ὅθεν εἶναι εὐλογωτάτη ἡ χαρὰ μεθ᾽ ἧς πάντες οἱ λαοί, ἰδίως δ᾽ οἱ ὑπόδουλοι καὶ οἱ ἔχοντες εἰσέτι ἡμιτελῆ τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν, οἷος ὁ ἡμέτερος, ἑώρτασαν, ὡς ἰδίαν ἑαυτῶν πανήγυριν, τὴν ἐπέτειον τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας. Διότι ἡ σημασία τῆς συμμετοχῆς τῆς μεγάλης Συμπολιτείας εἰς τὸν παγκόσμιον ἀγῶνα δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῆν προσθήκην συμμάχου πανισχύρου, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεῖ ἐτυμηγορίαν δικαιοσύνης ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῶν φιλελευθέρων λαῶν, καταδίκην τοῦ ἀγῶνος τῶν ὑπερμαχούντων τῶν παλαιῶν τυραννικῶν παραδόσεων, καὶ εὐαγγέλιον ἀπολυτρώσεως τῶν λαῶν τῶν ὑπὸ ξένους ἢ ἐξ οἰκείων ἄρχοντας καταδυναστευομένων. Ἀποτελεῖ αὐτὸ τοῦτο ἀρραβῶνα ἀσφαλῆ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων εἰς τὰ ἱερὰ ἀπαράγραπτα αὐτῶν δίκαια, ἅτινα ὁ Θεὸς ἐδωρήσατο, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀφῄρεσαν ἀπ᾽ ἀλλήλων, ἐγγύησιν ἐπικρατήσεως κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον γενικῆς ἀδελφώσεως τῶν λαῶν, ἄρσεως τῶν ἀδικιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν προστριβῶν καὶ πολέμων καὶ βασιλείας ἀδιαταράκτου τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων ἀρχῶν, ἃς ἐκήρυξεν ὁ Χριστός, καὶ εἰς ἃς ὁλονὲν τελειοποιουμένη μέλλει νὰ καταντήσῃ ἀσφαλῶς ἡμέραν τινὰ ἡ Ἀνθρωπότης.

Χ. Ι. Π.

Εἰσφοραὶ Ἱερῶν Ναῶν ἐκ δίσκου ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Τυφλῶν.

1) Τρεῖς Ἱεράρχαι Πετραλώνων δρχ. 19.40, 2) Ἅγιος Ἐλευθέριος Ἄρεως δρ. 32, 3) Καπνικαρέα δρ. 27, 4) Ἁγ. Φωτεινὴ δρ. 67, 5) Ἅγ. Γεώργιος Κυψέλης δρ. 38, 6) Ἁγ. Ζώνη Πατησίων δρ. 16.30, 7) Ἅγ. Ἀπόστολοι δρ. 15, 8) Ἅγ. Νικόλαος πρώην Πτωχοκομεῖον δρ. 33.85, 9) Ἅγ. Ἰωάννης Γαργαρέττας δρ. 22, 10) Ἅγ. Βασίλειος Πειραιῶς δρ. 61.15, 11) Ἅγ. Νικόλαος Πευκακίων δρ. 20, 12) Ἅγ. Λουκᾶς Πατησίων δρ. 31, 13) Ἅγ. Δημήτριος Κηφισιᾶς δρ. 40, 14) Ταξιάρχαι Πύλης Ἀγορᾶς δρ. 6, 15) Παναγία Κολοκυνθοῦς δρ. 25, 16) Ἀσώματοι Θησείου δρ. 40, 17) Ἅγ. Παντελεήμων Ἀχαρνῶν δρ. 49, 18) Ἁγ. Τριὰς Κεραμεικοῦ δρ. 10, 19) Εὐαγγελισμὸς Πειραιῶς δρ. 25, 20) Ἅγ. Κωνσταντῖνος Κολοκυνθοῦς δρ. 20, 21) Ἅγ. Θεόδωροι Ἀθηνῶν δρ. 15.50, 22) Ἅγ. Νικόλαος Πειραιῶς δρ. 60, 23) Ἅγ. Δημήτριος Ἀμπελοκήπων δρ. 5.40, 24) Ἅγ. Ἀνάργυροι Ψυρρῆ δρ. 35, 25) Ἅγ. Ἀθανάσιος Θησείου δρ. 20, 26) Κοίμησις Θεοτόκου Χασιᾶς δρ. 7, 27) Ἅγ. Παντελεήμων Ἰλισσοῦ δρ. 15, 28) Ταξιάρχαι Πολυγώνου δρ. 25, 29) Ἅγ. Κωνσταντῖνος Ὁμονοίας δρ. 160.75, 30) Ὅσιος Μελέτιος Ἀθηνῶν δρ. 10, 31) Ἁγ. Ζώνη (β΄ δόσις) δρ. 5.50, 32) Ἅγ. Ἐλευθέριος Πειραιῶς δρ. 16, 33) Κοίμησις Θεοτόκου Μεγάρων δρ. 40, 34) Ἅγ. Δημήτριος Μεγάρων δρ. 11, 35) Χρυσοκαστριώτισσα Ἀθηνῶν δρ. 80, 36) Ἁγ. Μαρίνα Ἀθηνῶν δρ. 20, 37) Μεταμόρφωσις Πλάκας δρ. 17.50, 38) Ἅγ. Δημήτριος Μπραχαμίου δρ. 28.05, 39) Μεταμόρφωσις Πειραιῶς δρ. 32, 40) Ἅγ. Δημήτριος Ψυρρῆ δρ. 25, 41) Χρυσοσπηλαιώτισσα δρ. 125, 42) Ναὸς Κακοσίου Θίσβης δρ. 6, 43)

Ναὸς Παχιῶν Μολάων δρ. 15, 44) Εἰσόδια Θεοτόκου Ἀραχώβης δρ. 8.25, 45) Ἅγ. Γεώργιος Ἀραχώβης δρ. 7, 46) Ἅγ. Δημήτριος Μαζεΐκων δρ. 10, 47) Ἁγ. Παρασκευὴ Μεγάρων δρ. 30, 48) Ἁγ. Σοφία Πειραιῶς δρ. 16, 49) Ναοὶ Σπετσῶν δρ. 22.95, 50) Ἅγ. Ἰωάννης Σεπολίων δρ. 6.15, 51) Ἅγ. Νικόλαος Χαλανδρίου δρ. 60, 52) Ἁγ. Αἰκατερίνη Πλάκας δρ. 47, 53) Α΄ Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν δρ. 12,85, 54) Ἅγ. Δημήτριος Ἀσπροπύργου δρ. 12, 55) ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως δρ. 100, 56) Μεταμόρφωσις Λεωφόρ. Συγγροῦ δρ. 11.50, 57) Μεταμόρφωσις Κιάτου δρ. 35, 58) Ἁγ. Τριὰς Πειραιῶς δρ. 211, 59) Προφ. Ἠλίας Πειραιῶς δρ. 26, 60) Ἅγ. Σπυρίδων Πειραιῶς δρ. 50, 61) Ἀνάστασις (Νεκροταφεῖον Πειραιῶς) δρ. 26.80, 62) Ἁγ. Εἰρήνη Ἀθηνῶν δρ. 30, 63) Μοναστηράκι Ἀθηνῶν δρ. 23, 64) Ρόμβη Ἀθηνῶν δρ. 12, 65) Μεταμόρφωσις Καλλιθέας δρ. 6.50.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος.

Μέριμνα ὑπὲρ τοῦ κλήρου.—Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 8 Ἰουνίου ὁ Σ. Μητροπολίτης ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον ὅτι κατόπιν συζητήσεων μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τοῦ ἁρμοδίου τμηματάρχου, τῶν συμβούλων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς ἀπεφασίσθη ὅπως, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ τελευταίου νόμου τοῦ μεταβάλλοντος τὴν Ριζάρειον εἰς Ἱεροδιδασκαλεῖον, ἐκποιηθῇ μὲν τὸ σημερινὸν κτίριον τῆς Ριζαρείου, μεταφερθῇ δ᾽ ἡ Σχολὴ εἰς τὸ ἐν Γουδῇ γερμάνειον Ἱεροδιδασκαλεῖον, ὅπερ εἶναι πολὺ εὐρυχωρότερον, τὸ δ᾽ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ποσὸν ἀποταμιευθῇ ὅπως διευκολυνθῇ ἡ πρόσληψις πλειόνων μαθητῶν.

Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν τῆς ἑβδομάδος συνεδρίαν ἡ Ἱ. Σ. ἀπεφάσισεν ὅπως, ἐπειδὴ ἡ Γερμάνειος Σχολὴ ἐν τῷ παρόντι χρησιμοποιεῖται ὡς σχολὴ χωροφυλακῆς, ἡ Ριζάρειος λειτουργήσῃ καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς σχολ. ἔτος ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε κτιρίῳ, ἀλλὰ προσλάβῃ τριάκοντα ἔτι ἐσωτερικοὺς νέους μαθητάς, ὁσουσδήποτε δὲ ἤθελον προσέλθῃ ἐξωτερικούς, ἐπίσης δὲ ἀπεφασίσθη ὅπως ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου λειτουργήσῃ τὸ ἐνιαύσιον ἐν τῇ Ριζαρείῳ ἱερατ. φροντιστήριον χάριν τῶν ἐκ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπιθυμούντων νὰ φοιτήσωσιν εἰς αὐτὸ ὅπως κτήσωνται προσόντα ἱερέως. Ὡσαύτως ἀπεφασίσθη ὅπως ἐκ τῶν φοιτητῶν τοῦ φροντιστηρίου οἱ βουλόμενοι ἀποβῶσιν ὑπότροφοι τοῦ ἐκκλ. Ταμείου ἐπὶ μηνιαίῳ ἐπιδόματι δρχ. 60.

Ἐκκλησιαστικὸν Τυπογραφεῖον.—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ χθεσινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ ἔλαβεν ὁριστικὴν ἀπόφασιν περὶ ἱδρύσεως ἐκκλησιαστικοῦ τυπογραφείου πρὸς ἔκδοσιν ἰδίως μὲν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς τοσοῦτον παρ᾽ ἡμῖν καθυστερούσης θεολογικῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως.

Συνεδρία τῆς 28 Μαΐου.—Ἐξ ἀφορμῆς αἰτήσεως τοῦ ἱεροκήρυκος Σύρου ἀρχιμ. Ἱεροθέου Καρελᾶ παρακαλοῦντος ὅπως ἐφοδιασθῇ διὰ τῶν νενομισμένων ἐγγράφων προκειμένου νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν ὅπου μετετέθη προσωρινῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἱεροκῆρυξ τοῦ στρατοῦ, ἡ Ἱ. Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ᾽ ὄψιν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Ὑπουργείου τοῦ μεταθέτειν τοὺς ἱεροκήρυκας ἄνευ προτάσεως αὐτῆς δὲν ἀναγράφεται ἐν τῷ νόμῳ καὶ ὅτι πολλάκις τὸ Ὑπουργεῖον ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν πρός τε ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους κληρικοὺς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ἱ. Συνόδου, ὅπερ πολλάκις ἐπάγει σύγχυσιν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπεφάσισε τὰ παρακαλέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως τοῦ λοιποῦ τηρῆται ἡ κανονικὴ καὶ ἔννομος τάξις, καθ᾽ ἣν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι ἡ διευθύνουσα τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα.

Συνεδρία τῆς 30 Μαΐου.—Ἀπεφασίσθη νὰ προταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησ. καὶ τῆς δημ. ἐκπαιδεύσεως ὁ διορισμὸς ὡς πρώτου γραμματέως τῆς

Ἱ. Συνόδου τοῦ ἀρχιμ. κ. Ἀλεξάνδρου Παπαδοπούλου ἀντὶ τοῦ ἀρχιμ. κ. Ζαχαρίου Λιανᾶ.

— Κατεδικάσθη ἐπιεικῶς εἰς τρίμηνον ἀργίαν μετὰ στερήσεως τῶν ἐφημεριακῶν δικαιωμάτων του ὁ ἱερεὺς Ἠλιοῦ Παπαμεντζόπουλος ἐκ Λυγιᾶς τῆς Κορινθίας.

— Ἠθῳώθη ὁ ἐφημέριος Χρυσοσπηλαιωτίσσης Ἀθηνῶν Ἀντ. Μιχαηλίδης, διετάχθη δὲ ἡ ἐνέργεια τῶν δεόντων κατὰ τοῦ ἐξετάσαντος τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ ἀνακριτοῦ, ὡς μὴ ἐπιτρέψαντος εἰς τὸν κατηγορούμενον τὴν προσαγωγὴν μαρτύρων ὑπερασπίσεως.

Συνεδρία τῆς 1 Ἰουνίου.— Ἀνεγνώσθη ἀπάντησις τοῦ ἀρχιερατικοῦ Συμβουλίου Θεσσνί/κης εἰς τὰ εἰρηνικὰ γράμματα τοῦ Ἁγίου Ἀθηνῶν.

— Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Μαντινείας ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ χειροτονία τριῶν ἱερέων εἰς χωρία στερούμενα τούτων, ἡ Ἱ. Σ. ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ τὴν διὰ τῶν γειτονικῶν ἱερέων ἐξοικονόμησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων.

— Ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει τοῦ Ὑπουργείου ὅτι ὁ ἱεροκήρυξ Ναυπακτίας ἀπεσπάσθη προσωρινῶς εἰς τὸ στράτευμα, ἀπεφασίσθη ἵνα κληθῇ οὗτος ἐνταῦθα καὶ χειροτονηθῇ πρεσβύτερος.

— Ἀνεγνώσθη ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου εἰς προηγούμενον ἔγγραφον τῆς Ἱ. Συνόδου, δηλοῦν ὅτι ὁ ἱεροκήρυξ Ἀττικῆς κ. Παντ. Φωστίνης διωρίσθη προσωρινῶς ἱεροκήρυξ τοῦ 12 συντάγματος (Πατρῶν).

— Ἐπὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ὑπουργείου ὅπως ἡ Ἱ. Σ. ὑποδείξῃ ἑπτὰ κληρικοὺς πρὸς πλήρωσιν ἰσαρίθμων θέσεων ἱεροκηρύκων, ἀπεφασίσθη ἵνα ληφθῇ μέριμνα πρὸς ἐξεύρεσιν αὐτῶν.

Συνεδρία τῆς 4 Ἰουνίου. — Ἀνακοινωθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὅτι διωρίσθησαν οἱ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου προταθέντες γραφεῖς α' τάξεως τοῦ συνοδικοῦ γραφείου διάκονοι Ἰωνᾶς Χρύσης, Εὐδόξ. Γαλαξίδης καὶ Ἀντ. Μακρυγιάννης, ἐκλήθησαν οὗτοι καὶ ἔδωκαν ἐνώπιον τῆς Ἱ. Σ. τὴν νενομισμένην διαβεβαίωσιν.

— Κληθεὶς ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ ἱεροκήρυξ Μεσσηνίας ἀρχιμ. Διον. Παπανικολόπουλος καὶ διεδήλωσε καὶ προφορικῶς τὴν ἐπιθυμίαν του ὅπως ὑπηρετήσῃ ἐν τῷ στρατῷ τοῦ μετώπου καὶ κατὰ προτίμησιν ἐν τῇ 14 μεραρχίᾳ. Ἡ Ἱ. Σ. ἐπαινέσασα τὸν φιλόπατριν ζῆλον τοῦ εἰρημένου ἱεροκήρυκος ἀπεφάσισεν ὅπως γράψῃ τὰ δέοντα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

— Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνακοινώσαντος ὅτι ὁ προταθεὶς ὡς τοποτηρητὴς τῆς χηρευούσης ἐπισκοπῆς Κορινθίας θεοφιλ. ἐπίσκοπος Θεουπόλεως κ. Γεννάδιος διωρίσθη τοποτηρητὴς τῆς ἐπίσης χηρευούσης μητροπόλεως Ἐλασσόνος, ἡ Ἱ. Σ. ἀπεφάσισε τὸν καταρτισμὸν ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Κορινθίᾳ, προέτεινε δὲ πρόεδρον μὲν αὐτῆς τὸν αἰδ. Χρῖστον Χασιώτην, μέλη δὲ τοὺς αἰδ. Χρῖστον Μαυρογιάννην καὶ Δημήτρ. Μπόμπολαν.

— Εἰς τὸν ἱεροκήρυκα Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἀρχιμ. Ἀνανίαν Μᾶνον ἐχορηγήθη δεκαπενθήμερος ἄδεια εἰς Ἀθήνας πρὸς θεραπείαν.

— Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταδεδικασμένου ἐκ Κορινθίας ἱερομονάχου Ἰωακεὶμ Γκούμα, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ Ἱ. Σύνοδος προβῇ εἰς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὅπως χαρισθῇ αὐτῷ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς.

— Ἐκ τῶν ἀπὸ ἐτῶν ἐν τῷ συνοδικῷ γραφείῳ ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κερκύρας καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς Γυθείου ἡ Ἱ. Σ. τὰς μὲν πλείστας εὑροῦσα τοσοῦτον χρονισάσας, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ αὐτῶν, παρέπεμψεν εἰς τὸ ἀρχεῖον, τινὰς δ' ἐχούσας εἰσέτι σημασίαν τινὰ παρέπεμψεν εἰς τοὺς οἰκείους ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τὸ ἐκκλησ. ταμεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐν Ἀθήναις . . . . δρχ. 10

Ἐν ταῖς ἐπαρχίας . . . . . » 12

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ . . . . . » 15

Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0,35.

ΓΡΑΦΕΙΑ

ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Ἀθηνῶν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ δ. θ.